

КРИТЕРІЇ ТА ПОКАЗНИКИ ФІНАНСОВО – ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

А. Процун студентка групи МГУФЕБ-1-20
Науковий керівник: О. Атамас, к.е.н., доцент

Сучасний стан економіки України характеризується швидкими змінами умов функціонування підприємства, загрозами його фінансовим інтересам з боку окремих суб'єктів господарювання, високим рівнем фінансових ризиків. Тому важливим завданням щодо забезпечення життєздатності підприємства є гарантування його фінансово-економічної безпеки.

Економічну безпеку підприємства можна розглядати як практичне використання таких принципів сучасного менеджменту, як своєчасна реакція на зміни в зовнішньому середовищі, чітке уявлення про структурні і функціональні компоненти підприємства, а також одного з основних положень сучасної теорії управління – ситуаційного підходу до управління, яким визнається важливість швидкості і адекватності реакції, що забезпечують адаптацію підприємства до умов його існування. Звідси економічну безпеку підприємства належить розглядати як еволюційний розвиток ситуаційного підходу до управління.

Невід'ємним елементом дослідження економічної безпеки підприємства є вибір її критерію. Критерієм економічної безпеки підприємства розуміється ознака або сума ознак, на підставі яких може бути зроблений вивід про те, чи знаходиться підприємство в економічній безпеці чи ні. Такий критерій повинен не просто констатувати наявність економічної безпеки підприємства, а і оцінювати її рівень. Якщо призначення критерію зводиться лише до констатації економічної безпеки підприємства, то в цьому випадку неминуча суб'єктивність оцінки.

Існує велика кількість авторських робіт і колективних розробок у сфері визначення показників, факторів, критеріїв, граничних значень економічної безпеки. Під критерієм економічної безпеки слід розуміти оцінку стану економіки з точки зору найважливіших процесів, що відображають суть економічної безпеки [1].

Критерії економічної безпеки диктують вибір певних показників економічної безпеки, які найбільш адекватно описують і характеризують національну систему відтворення, рівень кількісних і якісних параметрів її розвитку.

На сьогоднішній день можна виділити два підходи до оцінки фінансово-економічної безпеки підприємства, а саме:

- 1) індикаторний підхід;
- 2) ресурсно - функціональний підхід.

Індикаторний підхід, при якому рівень економічної безпеки визначається за допомогою індикаторів, які розглядаються як порогові значення показників, що характеризують діяльність підприємства в різних функціональних областях,

що відповідають певному рівню економічної безпеки . Оцінка економічної безпеки підприємства встановлюється за результатами порівняння (абсолютного або відносного) фактичних показників діяльності підприємства з індикаторами [2].

Індикаторному підходу притаманна проблема, пов'язана з визначенням рівня точності індикатора. Нині відсутня методична база визначення індикаторів, які враховують особливості діяльності підприємства, зумовлені, зокрема, його галузевою належністю, формою власності, структурою капіталу, існуючим організаційним і технічним рівнем. У разі некваліфікованого визначення значення індикаторів неправильно може бути визначений рівень економічної безпеки підприємства, що може спричинити за собою ухвалення управлінських рішень, які не відповідають реальному стану справ. Індикаторний підхід переважно застосуємо на макроекономічному рівні, де значення індикаторів найбільш стабільні.

Ресурсно-функціональний підхід, відповідно до якого оцінка рівня економічної безпеки підприємства здійснюється на основі оцінки стану використання корпоративних ресурсів за спеціальними критеріями [2]. При цьому в якості корпоративних ресурсів розглядаються фактори бізнесу, використовувані власниками і менеджерами підприємства для виконання цілей бізнесу. До корпоративних ресурсів, у свою чергу, відносяться: капітал, персонал, інформація, технології, техніка, обладнання та право .

Література :

1. Економічні основи формування фінансової складової економічної безпеки - Ареф'єва О. В., Кузенко Т. Б.//Актуальні Проблеми Економіки 2009 р., №1(91), с. 98-103

2. Кублікова Т.Б. Ключевые факторы привлечения прямых иностранных инвестиций в Украину / Т.Б. Кублікова // *Oeconomia, Aerarium, Jus* Актуальная тема – 2012. – № 4–5 (05–06) август-октябрь – С. 91-94.